
LUBRICH ÁGOST (1825-1900)

A kiegyezés után báró Eötvös József kultúrpolitikai koncepciója alapján megindult a hazai tanügy korszerűsítése. A közoktatási törvényeket gyökeresen átalakították és napirendre került az ország ekkori egyetlen, Pesten működő egyetemének újjászervezése is.

1870 februárjában kinevezték a neveléstudományi tanszék nyilvános egyetemi tanárát. Az új pedagógiaprofesszor, Lubrich Ágost ezt követően 30 évig állt a tanszék élén, mint annak első ténylegesen működő világi egyetemi tanára. Lubrich még Pozsonyban gimnáziumi tanár, amikor 1868-ban megjelent négykötetes elméleti pedagógiai munkája: a **Neveléstudomány**.

Ez a mű az első hazai rendszerezett és teljességre törekvő elméleti pedagógiai munka, amely szerencsésen ötvözte a hazai pedagógiai hagyományokat a XIX. század második felének német törekvéseivel. Széles teret szentel a nevelés antropológiai, anatómiai-biológiai kérdéseinek, mert felfogása szerint a nevelés céljának és eszközeinek a megállapításához ezek a szempontok szolgálnak alapul.

A neveléstudomány szerves részének tekinti a pszichológiát, ezért művének bevezető részében általános lélektani kérdésekkel is foglalkozik. A neveléstan segédtudományainak tekinti továbbá az etikát, a pszichológiát, a jog- és orvostudományt valamint a politikát.

Lubrich pedagógiájának alapvető jellegzetessége a vallásosság. Megállapítja, hogy az embert vizsgálva az elsődleges kérdés az, hogy mi az ember rendeltetése. Felfogása szerint Jézus Krisztus az, akiben – személyisége erkölcsi tartalmaiban és tetteiben – minden fontos nevelési feladat összegződik.

- 🔔 1886-ban adta ki **Társadalomtudomány** című munkáját, ezt követte a keresztény filozófiára alapozott hatkötetes **Természbölcsélet**. Mivel ezeket a műveket az Akadémia még meg sem említette a megjelent tudományos munkák sorában, lemondott Tudományos akadémiai tagságáról.
- 📖 Pedagógiai munkásságának figyelemre való értéke a **Neveléstörténelem** c. munkája, amely az első teljes magyar nyelvű neveléstörténeti összefoglalás.
- 📖 Lubrich Ágost a hazai katolikus orientációjú neveléstudomány legjobb hagyományainak továbbfejlesztőjeként jelentős szerepet játszott a magyar neveléstudomány 1900-ig tartó első szakaszának alakulásában, a pedagógia egyetemi tudománnyá válásában.
- 🔔 Részletes didaktikájában és módszertanában – több évtizedes gyakorlati tapasztalataira alapozva – jól hasznosítható alapokat nyújtott a korszak népiskolai tanítói és középiskolai tanárai számára.